

Council of the
European Union

Brussels, 4 July 2023
(OR. en, cs)

10123/23

**Interinstitutional File:
2023/0093(COD)**

**COPEN 241
JAI 968
CODEC 1271
INST 255
PARLNAT 149**

COVER NOTE

From:	The Chamber of Deputies of the Czech Republic
date of receipt:	30 June 2023
To:	The President of the European Commission
Subject:	Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on the transfer of proceedings in criminal matters [8231/23 - COM(2023) 185 final] - Opinion on the application of the Principles of Subsidiarity and Proportionality

Delegations will find enclosed the opinion¹ of the Chamber of Deputies of the Czech Republic on the above.

¹ The translation(s) of the opinion may be available on the Interparliamentary EU Information Exchange website (IPEX) at the following address: <https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/search/document/results>

**PARLIAMENT
OF THE CZECH REPUBLIC**
Chamber of Deputies
Ondřej Benešík
Chairman
Committee on European Affairs

Prague, 26th June 2023

Dear Ms. President,

I would like to inform you about the opinion of the Committee on European Affairs of the Chamber of Deputies of the Parliament of the Czech Republic

on the Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on the transfer of proceedings in criminal matters (Council Code 8231/23, COM(2023)185 final).

The respective document was included in the agenda of the 27th session of the Committee for European Affairs and was scrutinized on 21th June 2023. According to the Rules of Procedure the Representative of the Ministry of Justice was present at the session to introduce the preliminary Government's Framework Position.

After the hearing of the rapporteur's review and after the discussion the Committee has adopted the **Resolution No. 186 in the context of the Political Dialogue** which is enclosed to this letter.

Yours sincerely

Ms. Ursula von der Leyen
President of the European Commission

PARLIAMENT OF THE CZECH REPUBLIC
Chamber of Deputies
Committee on European Affairs

Resolution No. 186

27th Session on 21 June 2023

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on the transfer of proceedings in criminal matters (Council Code 8231/23, COM(2023)185 final)

Conclusions of the Resolution:

Committee for European Affairs

1. **takes note of** the submitted Proposal for a Regulation of the European Parliament and the Council on the transfer of proceedings in criminal matters;
2. **fully supports** the Government's Framework Position on the submitted document;
3. **perceives** as problematic that the presented instrument limits the possibility of transferring criminal proceedings to cases in which the perpetrator has already been identified, but does not allow the transfer of criminal proceedings against an unknown perpetrator;
4. **considers** it restrictive and ineffective the requirement to proceed to a preliminary consultation with the suspect/accused/victim in all cases;
5. **perceives** the determination of the obligation to appeal against the decision to take over criminal proceedings as very problematic;
6. **authorizes** the chairman of the Committee on European Affairs to inform about this resolution the President of the European Commission **in the framework of the political dialogue**.

Parliament of the Czech Republic, Chamber of Deputies, Sněmovní 3, 118 26 Praha 1
tel.: +420-257 173 411, fax: +420-257 173 415
<http://www.psp.cz/vez>

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2023
9. volební období

186.

USNESENÍ
výboru pro evropské záležitosti
z 27. schůze
ze dne 21. června 2023

k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o předávání řízení v trestních věcech /kód Rady 8231/23, KOM(2023) 185 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR po vyslechnutí informace vrchní ředitelky Sekce mezinárodní a evropské spolupráce Ministerstva spravedlnosti Zuzany Fišerové, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Pavla Staňka a po rozpravě

- 1. bere na vědomí** předložený návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o předávání řízení v trestních věcech;
- 2. plně podporuje** stanovisko vlády ČR k předloženému dokumentu;
- 3. vnímá** jako problematické, že předkládaný nástroj omezuje možnost předání trestního řízení na případy, ve kterých již byl pachatel identifikován, avšak neumožňuje předání trestního řízení proti neznámému pachateli;
- 4. považuje** za omezující a neefektivní požadavek ve všech případech přistoupit k předběžné konzultaci s podezřelým/obviněným/obětí;
- 5. vnímá** jako velmi problematické stanovení povinnosti opravného prostředku proti rozhodnutí o převzetí trestního řízení;

- 6. p o v ě ř u j e** předsedu výboru pro evropské záležitosti, aby v rámci politického dialogu postoupil toto usnesení předsedkyni Evropské komise.

Jiří Carbol v. r.
ověřovatel

Pavel Staněk v. r.
zpravodaj

Jaroslav Bžoch v. r.
místopředseda

Předávání řízení v trestních věcech

Informační podklad k návrhu nařízení o předávání řízení v trestních věcech

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o předávání řízení v trestních věcech
COM(2023) 185 final, kód Rady 8231/23
Interinstitucionální spis 2023/0093/COD

- **Právní základ:**
Článek 82 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
12. 4. 2023
- **Datum projednání ve VEZ:**
31. 5. 2023 (1. kolo)
- **Procedura:**
Řádný legislativní postup.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 18. 5. 2023, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 24. 5. 2023 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh nařízení je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**

Návrh nařízení o předávání řízení v trestních věcech (dále jen „návrh“ nebo „návrh nařízení“) stanovuje společná pravidla pro předávání trestních řízení mezi členskými státy. Navrhované změny by měly zamezit paralelnímu nebo násobnému trestnímu stíhání, předcházet zdvojení činností v rámci trestního řízení a zajistit, že trestní řízení bude probíhat v nejvhodnějším členském státě, tedy např. tam, kde byla spáchána hlavní část trestného činu.

Cílem návrhu nařízení je zvýšení efektivity boje proti přeshraniční trestné činnosti, respektu k základním právům a právní jistoty. Na úrovni Unie dosud není žádný právní nástroj, který by tuto formu spolupráce mezi členskými státy upravoval. Návrh má nahradit odpovídající ustanovení [Evropské úmluvy o předávání trestního řízení](#) ze dne 15. května 1972, kterou však ratifikovalo pouze 13 členských států včetně České republiky, a [Evropské úmluvy o vzájemné pomoci ve věcech trestních](#) ze dne 20. dubna 1959, která však určuje jen způsob předání oznámení a zahájení trestního stíhání. Členské státy mohou nadále nad rámec tohoto nařízení po jeho vstupu v platnost uzavírat nebo uplatňovat dvoustranné či mnohostranné dohody nebo ujednání s jinými členskými státy v dané oblasti.

Na unijní úrovni je [rámcovým rozhodnutím Rady 2009/948/SVV](#) stanoven postup pro výměnu informací a přímé konzultace mezi příslušnými orgány. [Směrnice Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2017/541](#) a [rámcové rozhodnutí Rady 2008/841/SVV](#) pak stanoví faktory, které je třeba zohlednit za účelem soustředění řízení do jednoho členského státu. Není však upraven postup předávání trestního řízení, který může být v těchto případech nezbytným řešením. Klíčovou roli při řešení otázek příslušnosti a zprostředkování kontaktů či konzultací má agentura Eurojust.

Hlavní body návrhu nařízení zahrnují seznam společných kritérií pro předávání řízení a důvody pro zamítnutí takového předání, lhůtu pro rozhodnutí o předání řízení, náklady na překlad a dopady předání řízení, povinnosti týkající se práv podezřelých, obviněných i obětí, používání přeshraničního digitálního kanálu pro komunikaci mezi příslušnými orgány a soudní příslušnost ve zvláštních případech.

- **Obsah a dopad:**

S ohledem na nárůst přeshraniční trestné činnosti dochází v Unii stále častěji k situacím, kdy je ke stíhání téže věci příslušných více členských států. Nejčastěji se jedná o trestné činy páchané organizovanými zločineckými skupinami zaměřené na obchod s drogami, převaděčství migrantů, obchodování s lidmi, nedovolené obchodování se zbraněmi a trestnou činnost proti životnímu prostředí, kyberkriminalitu nebo praní peněz.

Obecná ustanovení

Návrh nařízení stanoví pravidla, podle nichž může členský stát na žádost jiného členského státu převzít trestní řízení od okamžiku, kdy byla osoba identifikována jako podezřelý. Z dikce návrhu není zcela zřejmé, co je kritériem identifikace osoby jako podezřelý. V preambuli návrhu je uvedeno, že trestní řízení začíná okamžikem, kdy je osoba příslušným orgánem členského státu informována, že je podezřelá nebo obviněná ze spáchání trestného činu.

Dále je stanovena příslušnost ve zvláštních případech, tedy možnost svěření příslušnosti dožádanému státu ve věcech, k jejichž projednání by jinak příslušný nebyl. Tuto příslušnost lze vykonávat pouze na základě žádosti o předání trestního řízení z jiného členského státu, který je ke stíhání daného trestného činu původně příslušný. Jedná se o pět situací, zejména o nepředání osoby na základě evropského zatýkácího rozkazu, vznik škody na území dožádaného státu či probíhající trestní řízení na území dožádaného členského státu.

Členské státy také mohou od trestního řízení proti podezřelé nebo obviněné osobě upustit, přerušit jej nebo zastavit, aby tím umožnily předání trestního řízení ohledně daného trestného činu dožádanému státu.

Předání trestního řízení

Návrh stanoví kritéria a postup pro žádosti o předání trestního řízení a pro postup rozhodování o předání trestního řízení. Cílem těchto pravidel je předcházet zbytečným souběžným trestním řízením ve dvou či více členských státech a zabránit beztrestnosti v případech, kdy je odmítnuto předání osoby, na niž byl vydán evropský zatýkací rozkaz.

Návrh nařízení se vztahuje na všechny trestné činy. Trestním řízením se dle návrhu nařízení rozumí všechny fáze trestního řízení, včetně přípravného řízení a řízení před soudem. Návrh rovněž neukládá povinnost požádat o předání trestního řízení. **To, zda je žádost o předání trestního řízení odůvodněná,** by mělo být důkladně **posuzováno v každém jednotlivém případě,** aby byl určen členský stát, který je ke stíhání daného trestného činu nejvhodnější, a každá žádost by měla být jasně odůvodněna. Jsou také **zohledněna práva a zájmy podezřelé nebo obviněné osoby a oběti.** Proti rozhodnutí o přijetí předání trestního řízení **by měl být v dožádaném státě zaručen opravný prostředek, o kterém by rozhodoval soud.** **V českém právu ovšem platí zásada, že o vedení trestního stíhání rozhoduje státní zástupce.**

Návrh nařízení obsahuje taxativní výčet důvodů pro odmítnutí předání trestního řízení, a to jak závazných, tak nezávazných. Závazné důvody pro odmítnutí se týkají situací, kdy by stíhání nebylo v dožádaném státě možné, například pokud jednání, pro které se o předání žádá, není v dožádaném státě považováno za trestný čin. Nezávazné důvody pro odmítnutí zahrnují další situace, které mohou být překážkou převzetí trestního řízení. Zejména dožádanému orgánu dávají prostor odmítnout předání trestního řízení, které podle jeho názoru není v zájmu účinného a řádného výkonu spravedlnosti.

Orgány mohou rovněž kdykoli požádat o pomoc agenturu Eurojust nebo Evropskou justiční síť.

Účinky předání trestního řízení

Předané trestní řízení musí být v dožadujícím státě přerušeno nebo zastaveno, jakmile je obdržena informace potvrzující, že dožádaný orgán toto trestní řízení přebírá. Dožadující orgán může v trestním řízení pokračovat nebo je obnovit pouze v případě, že dožádaný orgán rozhodne o jeho zastavení, pokud tímto rozhodnutím neporušuje zásadu *ne bis in idem*. Na trestní řízení se po jeho předání použijí vnitrostátní právní předpisy a postupy dožádaného státu a při stanovení trestu za daný trestný čin má tento stát použít své vnitrostátní právní předpisy.

Komunikační prostředky

Návrh obsahuje také **ustanovení o prostředcích elektronické komunikace mezi dožadujícími a dožádanými orgány, jakož i s ústředními orgány a agenturou Eurojust, prostřednictvím decentralizovaného informačního systému.** Pro vzájemné konzultace lze zvolit jakýkoli vhodný komunikační prostředek, návrh nařízení upravuje také kybernetickou bezpečnost. Členský stát nese náklady na instalaci, provoz a údržbu přístupových bodů, zřízení a úpravu svých příslušných vnitrostátních informačních systémů, Eurojust nese náklady na zřízení a přizpůsobení svého systému správy případů za účelem zajištění jeho interoperability a náklady na jeho správu, provoz a údržbu.

Členské státy dále pravidelně shromažďují komplexní statistiky, které obsahují zejména počet vydaných žádostí o předání trestního řízení, počet přijatých a odmítnutých předání trestního řízení, včetně důvodů odmítnutí, počet vyšetřování a stíhání, v nichž se poté, co bylo předání trestního řízení přijato, nepokračovalo, dobu trvání doručování informací o rozhodnutí, zda předání trestního řízení přijmout, a počet uplatněných opravných prostředků proti rozhodnutím, jimiž bylo předání trestního řízení přijato.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Návrh bude mít dopad na státní rozpočet v oblasti informačních systémů, nárůstu agendy předávání trestních řízení mezi členskými státy a v oblasti sběru dat.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda se domnívá, že návrh nařízení o předávání trestních řízení není pro praxi nezbytný, a to zejména z toho důvodu, že ČR plně využívá stávajících nástrojů mezinárodní justiční spolupráce a má navíc uzavřeny dvoustranné smlouvy se všemi sousedními státy, kde jsou trestní řízení nejčastěji předávána. Předložený návrh lze nicméně považovat za možnost, jak zjednodušit a zlepšit postup předávání trestních řízení mezi členskými státy. Vláda pozitivně hodnotí skutečnost, že se nový právní nástroj mimo jiné snaží vytvořit jednotný rámec pro předávání trestních řízení, zachovává systém žádostí a podmínku oboustranné trestnosti. Také Vláda hodnotí pozitivně možnost odmítnout převzít trestní stíhání ve vymezených případech (např. na základě skutečnosti, že dožádaný stát nemá nejlepší podmínky pro vedení a efektivní skončení trestního řízení) a ponechání možné aplikace bilaterálních smluv.

Jako problematické Vláda vnímá, že nově předkládaný nástroj omezuje možnost předání trestního řízení pouze na případy, ve kterých již byl pachatel identifikován, a je tak v postavení podezřelého nebo obviněného, nicméně neumožňuje předání trestního řízení proti neznámému pachateli. V případech neznámého pachatele tak bude nutné postupovat i nadále na základě ustanovení čl. 21 Úmluvy 1959. Velmi negativně Vláda vnímá i skutečnost, že návrh neřeší otázku zajištěného majetku či věcí a stanovení povinnosti opravného prostředku proti rozhodnutí o převzetí trestního řízení, o kterém musí v dožádaném státě rozhodovat soud.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Návrh Komise byl předložen Radě, [v současné chvíli je projednáván v prvním čtení](#).

Ve spolupráci se zpravodajem výboru pro evropské záležitosti Pavlem Staňkem zpracovala PhDr. Mgr. Eliška Jonášová, Ph.D., odborná konzultantka Parlamentního institutu Kanceláře PS PČR.